

Podnebí

Zmatkaři, Dobronín / Luděk Kašparovský

Záruka kvalitní inscenace, známé tváře, nadprůměrné herecké výkony... To jsou Zmatkaři z Dobronína, nad jejichž letošním představením se celé letošní Jaro vznášel otazník. Přijedou, nepřijedou – uzdraví se, neuzdraví? Bude to, nebude to? Tak nakonec to, sic v jiném než plánovaném termínu, bylo. A je moc dobře, že Zmatkaři přijeli.

I když při čtení Podnebí autora Luděka Kašparovského jsem trochu znejistil. Pro mě neznámý autor, neznámá hra, která na prknech českých scén byla uvedena snad pouze dvakrát. Hledal jsem pro sebe správné přízvisko, jak takový text správně pojmenovat. A napadlo mě slovo jediné – divné. Nemyšleno však v negativním smyslu. Přeci jen, může se dohromady setkat Hitler s jiným sériovým vrahem za přítomnosti Ježíše Krista a Boha? Může být Ježíš Kristus holohlavý a hrát počítačové hry? Může se muž převtělit do ženského těla a být z této proměny nakonec nadšen? Může Bůh vypadat tak, jak jste si ho zcela jistě nikdo nepředstavoval? Toto všechno a mnohem více možné je – v Podnebí.

Kašparovského Podnebí není ani nebe, ani zem, něco mezi, zkrátka něco pod nebem. Setkává se zde po smrti s terapeutem Ježíšem paní Eva (v životě na zemi muž), sériový vrah a kanibal a Adolf Hitler. Vše z výšin sleduje samotný Pán Bůh. Ježíš po čase posílá hříšníky zpět na Zem v podobě nového života, aby se pokusili napravit své předchozí chyby. A pokud se tak nestane, sejdu se zase v Podnebí a celý proces se opakuje. Nosný děj či závažnější pointu hra postrádá, a tak divák ještě notnou dobu po skončení představení může v sobě hledat základní myšlenku a může se ptát, co mu tento divadelní zážitek přinesl. Ve finále je to vlastně dobře. Kus, který v divákovi zanechává jakýkoli zážitek a otázky, stojí určitě za předvedení.

Pan Kašparovský může dobronínským ochotníkům poděkovat, jak se s jeho autorskou věcí popasovali a jak z celé té divnoty a absurdity udělali vlastně přednost. Jistě tomu přispěla i výborná herecká vybavenost celého souboru. Všichni hlavní aktéři předvádějí na jevišti kvalitní a pravdivé herectví. Trochu více pozornosti si pak zaslouží Jan Hejral v roli Ježíše a Martina Nováčková v roli Evy, která zcela uvěřitelně ztvárnila přerod muže v ženu. Inscenaci prospěla i funkční scéna s velkým křížem a také hravá režie V. A. Mátyla, která nabízí dostatek vtipných, až leckdy absurdních nápadů. Ptám se, jakou míru absurdity může režisér v tomto případě ještě využít? Kde je ten strop? A jelikož absurdita a bizarnost z textu a provedení přímo čišší, možná ta míra je nekonečná. Každopádně poděkování Zmatkařům patří. Nejen za zpracování, ale i za odvalu sáhnout po tomto textu. I když ještě mi nejspíše chvíli potrvá, než ve hře najdu ten správný přínos. Věřím, že každý divák si v tom něco najde. Něco svého.

Roman Mikeš